

Rapport

Datum: 16 december 2010
Rapportnummer: 2010/361

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen (LBIO) te Rotterdam op 27 november 2008 de inning van de door hem ten behoeve van zijn zoon verschuldigde kinderalimentatie heeft overgenomen, omdat het LBIO ten onrechte geen rekening heeft gehouden met de omstandigheid dat hij met zijn ex-echtgenote doende was afspraken te maken over een rechtstreekse betalingsregeling.

Tevens klaagt verzoeker erover dat een medewerker van het LBIO begin 2009 tijdens een telefoongesprek met hem, waarin hij zijn situatie wilde uitleggen, niet naar hem wilde luisteren en de verbinding heeft verbroken.

Tot slot klaagt verzoeker erover dat het LBIO na beëindiging van de inning heeft aangegeven dat verzoeker zelf het door het LBIO aan zijn ex-echtgenote rechtstreeks betaalde bedrag diende terug te vorderen.

Beoordeling

Algemeen

Wanneer een gezin uiteen valt, valt er - ook - financieel nogal wat te regelen, onder meer voor wat betreft de kosten die het grootbrengen van kinderen met zich meebrengen. Als partijen daar zelf niet uitkomen, komt de rechter er aan te pas. Maar ook nadat de rechter de verplichting heeft opgelegd om bij te dragen aan die kosten gaat er, om wat voor reden dan ook, nogal eens wat mis. Omdat het niet voldoen aan die verplichtingen ingrijpende en schrijnende gevolgen kan hebben, is het LBIO in het leven geroepen. Bij nalatigheid in betalingen kan het LBIO de inning van de bijdrage overnemen en zo nodig zelfs overgaan tot invordering via loonbeslag. Het LBIO werkt daarbij volgens een aantal door de wetgever vastgestelde regels. Eén van die regels is - kort gezegd - dat het LBIO de onderhoudsplichtige per brief in kennis stelt van het voornemen tot overname van de inning. De onderhoudsplichtige krijgt dan minimaal veertien dagen de tijd om aan te tonen dat er geen achterstand (meer) is. Als de onderhoudsplichtige dit binnen die termijn niet doet, wordt het LBIO bevoegd om de vordering over te nemen. Een andere regel is dat op het moment dat het achterstallige bedrag is voldaan en het loonbeslag is opgeheven, eerst nog zes maanden via het LBIO moet worden betaald met daarbij de zogenoemde opslagkosten. Als aan dat alles is voldaan en de zaken weer goed lopen, kan er weer rechtstreeks aan de onderhoudsgerechtigde worden betaald.

Dit systeem is op zich eenvoudig genoeg, maar onder omstandigheden niet altijd voor iedereen te begrijpen of logisch. Dit kan tot veel onbegrip en ergernis leiden. Hieronder wordt het probleem omschreven dat verzoeker met het LBIO heeft.

Bevindingen

Verzoekers probleem

Verzoeker is gescheiden van de moeder van zijn zoon. Bij beschikking van 7 juni 2006 werd bepaald dat verzoeker voor zijn zoon kinderalimentatie diende te betalen aan zijn ex-echtgenote.

Op 3 november 2008 ontving hij een brief van het LBIO, omdat hij een betalingsachterstand in de kinderalimentatie zou hebben. Zijn ex-echtgenote had daarom een verzoek aan het LBIO gedaan om de inning over te nemen. In de brief van 3 november 2008 verzocht het LBIO hem om eventuele achterstallige alimentatie alsnog aan zijn ex-echtgenote over te maken. Bewijsstukken van de betalingen diende hij binnen drie weken na deze brief aan het LBIO te zenden. Indien hij binnen die drie weken niet zou kunnen aantonen dat hij aan zijn betalingsverplichtingen had voldaan, zou het LBIO overgaan tot inning van de kinderalimentatie met alle extra kosten vandien.

Verzoeker stelt dat hij meerdere keren telefonisch contact met medewerker S. van het LBIO had gehad, waarin hij had uitgelegd dat hij met zijn ex-echtgenote doende was afspraken te maken over een rechtstreekse betalingsregeling. Het LBIO had hem namelijk eerder telefonisch verzekerd dat zolang zij in onderhandeling waren, er geen actie zou worden ondernomen. Verzoeker is van mening dat hij er dan toch van mocht uitgaan dat indien zijn ex-echtgenote zich tot het LBIO wendde, zij ook de bewijsstukken hiervan zou moeten overleggen. Medewerker S. deelde begin 2009 echter mee dat hij maar moest bewijzen dat het allemaal zo was. Medewerker S. kende die mannen wel, had zij gezegd. Als zij iedereen moest geloven... Vervolgens had medewerker S. zelfs de hoorn op de haak gegooid. Verzoeker is van mening dat het LBIO de inning niet had mogen overnemen, omdat het rekening had moeten houden met de onderhandelingen die hij op dat moment met zijn ex-echtgenote voerde. Ook vond hij het gedrag van medewerker S. niet acceptabel.

Verder is verzoeker het niet eens met het aan hem gerichte verzoek van het LBIO om de uiteindelijk door hem teveel betaalde kinderalimentatie aan het LBIO maar onderling met zijn ex-echtgenote te regelen. Het LBIO had dit bedrag namelijk al aan haar doorbetaald.

Wat vindt het LBIO?

Het LBIO had in oktober 2008 een verzoek van verzoekers ex-echtgenote gekregen om de inning van de kinderalimentatie over te nemen. Zodra het LBIO een verzoek van een onderhoudsgerechtigde ontvangt, waarin deze aannemelijk maakt dat er een achterstand is in de kinderalimentatie, schrijft het LBIO de onderhoudsplichtige aan over deze achterstand. In deze fase, de selectiefase genoemd, is het voor partijen nog mogelijk om onderling een regeling te treffen. Zodra partijen onderling een regeling hebben getroffen en

dit aan het LBIO kenbaar hebben gemaakt, zal het LBIO zijn bemoeienis beëindigen. Indien partijen er onderling niet uitkomen en de termijn van drie weken is verlopen zal het LBIO de inning overnemen, tenzij de onderhoudsgerechtigde het LBIO verzoekt om de inning alsnog op te schorten.

In dit geval was er geen verzoek ontvangen van verzoekers ex-echtgenote om de inning op te schorten. Omdat verzoeker na drie weken niets van zich had laten horen, nam het LBIO daarom conform zijn wettelijke taak de inning op 27 november 2008 over. De directeur van het LBIO achtte deze klacht dan ook ongegrond.

Het LBIO had vervolgens bij medewerker S. navraag gedaan over het door verzoeker onder de aandacht gebrachte telefoongesprek. S. kon zich een dergelijk voorval niet herinneren. Hoewel het voor het LBIO dan niet mogelijk was om hierover een oordeel te geven, hechtte de directeur er wel aan om op te merken dat het LBIO er voortdurend naar streeft om een goed contact te onderhouden met de cliënten en om cliënten zo goed en zo duidelijk mogelijk te woord te staan. Het mag daarom ook niet voorkomen dat de verbinding wordt verbroken door een medewerker van het LBIO, omdat deze een cliënt niet te woord wil staan. De directeur gaf aan dat hij verzoeker al eerder, in een brief van 25 september 2008 zijn excuses had aangeboden voor eventuele ongeregelheden die zich mogelijk hadden voorgedaan.

Ten aanzien van het verzoek van het LBIO aan verzoeker om het teveelde betaalde bedrag met zijn ex-echtgenote te regelen, deelde de directeur van het LBIO ten slotte mee dat aan verzoeker was meegedeeld dat een onderhoudsplichtige zijn achterstand via het LBIO behoorde te voldoen. Verzoeker koos er ondanks dit bericht voor om aan zijn ex-echtgenote te blijven betalen. De ex-echtgenote gaf enkele betalingen aan het LBIO door, die in mindering werden gebracht op de achterstand. Verzoeker bleef echter de opslagkosten verschuldigd die bij overname van de inning worden berekend. Omdat hierdoor een achterstand bleef bestaan, legde de LBIO beslag op het loon van verzoeker. De afdrachten uit dit loonbeslag werden ook in mindering gebracht op de achterstand. Tijdens de klachtbehandeling bleek echter dat verzoeker tijdens het loonbeslag ook nog rechtstreeks aan zijn ex-partner was blijven betalen. Het gevolg hiervan was dat het LBIO een teveel aan kinderalimentatie aan de ex-partner had voldaan. Het LBIO beëindigde het loonbeslag hierop direct om het verschil niet verder te laten oplopen. Het teveel aan betaalde kinderalimentatie aan de ex-echtgenote kon het LBIO echter niet worden verweten. Evenmin had het LBIO de verplichting om het teveel betaalde op de ex-echtgenote te verhalen. Het LBIO had dan ook aangegeven om in onderling overleg de bedragen te regelen, aldus directeur. Hij achtte deze klacht ongegrond.

Beoordeling Nationale ombudsman

Ten aanzien van de overname van de inning

Het vereiste van administratieve nauwkeurigheid houdt in dat overheidsinstanties secuur werken. Dit vereiste brengt mee dat een overheidsinstantie een bij wet opgedragen taak nauwgezet moet uitvoeren en daarbij de noodzakelijke informatie zorgvuldig dient te betrekken.

De bevoegdheid van het LBIO om op verzoek van een onderhoudsgerechtigde de invordering van de kinderalimentatie over te nemen is vastgelegd in artikel 1:408 van het Burgerlijk Wetboek (zie Achtergrond). Dit gebeurt slechts indien de gerechtigde bij de indiening van het verzoek aannemelijk heeft gemaakt dat binnen ten hoogste zes maanden voorafgaande aan de indiening van het verzoek de onderhoudsplichtige ten aanzien van ten minste één periodieke betaling tekort is geschoten in zijn verplichtingen. Alvorens tot invordering over te gaan wordt de onderhoudsplichtige bij brief in kennis gesteld van het voornemen daartoe en de reden daarvoor, en van het bedrag inclusief de kosten van invordering (de opslagkosten). De onderhoudsplichtige wordt dan alsnog in de gelegenheid gesteld om aan te tonen dat wel is betaald of om het achterstallige bedrag alsnog over te maken. Het LBIO wordt bevoegd om tot invordering over te gaan op de veertiende dag na de verzending van de brief.

Hoewel verzoeker stelde druk doende te zijn geweest met het maken van afspraken met zijn ex-echtgenote, is tijdens het onderzoek niet gebleken dat verzoeker binnen twee weken na ontvangst van de brief van het LBIO heeft aangetoond dat hij had betaald of zou gaan betalen. Wel heeft verzoeker gesteld met medewerkster S. van het LBIO te hebben gesproken en haar heeft verteld dat hij met zijn ex-echtgenote druk doende was afspraken te maken over een rechtstreekse betalingsregeling. Nu zijn ex-echtgenote desalniettemin het LBIO heeft verzocht om de inning over te nemen, en hierop niet meer is teruggekomen vanwege een eventuele regeling met verzoeker, kon het LBIO wettelijk gezien niet anders dan gevolg geven aan hetgeen in de beschikking van 7 juni 2006 is opgenomen en hoefde het LBIO, gelet op het vereiste van administratieve nauwkeurigheid, bij het besluit tot overname van de inning geen rekening te houden met eventuele onderhandelingen tussen verzoeker en zijn ex-echtgenote.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

Ten aanzien van het gedrag van medewerker S. van het LBIO

Nu medewerker S. zich het telefoongesprek niet kan herinneren, kan de Nationale ombudsman evenals het LBIO niet vaststellen of het telefoongesprek daadwerkelijk zo is verlopen als verzoeker heeft gesteld. Hij onthoudt zich dan ook van een oordeel over deze klacht. Wel is de Nationale ombudsman met het LBIO van oordeel dat het niet mag voorkomen dat de verbinding wordt verbroken door een medewerker van het LBIO, omdat deze een cliënt niet te woord wil staan. De Nationale ombudsman heeft voorts met instemming kennisgenomen van de mededeling van de directeur van het LBIO dat hij verzoeker zijn excuses heeft aangeboden voor eventuele ongeregelheden die zich

mogelijk hadden voorgedaan.

Ten aanzien van het verzoek om het teveel betaalde bedrag bij de ex-echtgenote terug te vorderen

Het redelijkheidsvereiste houdt in dat overheidsinstanties de in het geding zijnde belangen tegen elkaar afwegen en dat de uitkomst hiervan niet onredelijk is. Dit betekent onder meer dat het LBIO teveel doorbetaalde kinderalimentatie bij de onderhoudsgerechtigde terugvordert, tenzij het aan de onderhoudsplichtige zelf te wijten is dat dit is gebeurd.

Tijdens het onderzoek is gebleken dat verzoeker, ook nadat het LBIO de inning had overgenomen, de kinderalimentatie rechtstreeks aan zijn ex-echtgenote bleef betalen. Intussen legde het LBIO beslag op het inkomen van verzoeker, waardoor meerdere bedragen rechtstreeks bij het LBIO binnenkwamen. Tijdens de behandeling van de klacht van verzoeker bij het LBIO was gebleken dat verzoeker door zijn rechtstreekse betalingen aan zijn ex-echtgenote en door de opbrengsten uit het loonbeslag te veel aan alimentatie en opslagkosten had betaald. Omdat een groot deel van dit bedrag al was doorbetaald aan zijn ex-echtgenote, heeft het LBIO verzoeker verzocht om dit bedrag met haar te regelen. Nu verzoeker er zelf voor heeft gekozen om, ondanks de wettelijke verplichting om aan het LBIO te betalen, toch aan zijn ex-echtgenote te betalen, is het ook aan hem te wijten dat achteraf teveel is betaald. Het is daarom niet onredelijk dat het LBIO verzoeker voor dit bedrag heeft verwezen naar zijn ex-echtgenote. Het LBIO heeft gehandeld conform het redelijkheidsvereiste.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het LBIO te Rotterdam is niet gegrond ten aanzien van de overname van de inning en het verzoek om het teveel betaalde bedrag bij de ex-echtgenote terug te vorderen.

Ten aanzien van het gedrag van medewerker S. van het LBIO onthoudt de Nationale ombudsman zich van een oordeel.

De Nationale ombudsman heeft met instemming kennisgenomen van de mededeling van de directeur van het LBIO dat hij verzoeker zijn excuses heeft aangeboden voor eventuele ongeregeligheden die zich mogelijk hebben voorgedaan.

Onderzoek

Op 25 september 2009 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift met een klacht over een gedraging van het LBIO te Rotterdam. Naar deze gedraging werd een

onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de directeur van het LBIO verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Verzoeker kreeg vervolgens de gelegenheid op deze verstrekte inlichtingen te reageren.

Tevens werd het LBIO een aantal specifieke vragen gesteld.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. Het LBIO deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen. De reactie van verzoeker gaf aanleiding het verslag op een enkel punt aan te vullen.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

1. Verzoekschrift van verzoeker van 25 september 2009 met bijlagen.
2. Reactie van de directeur van het LBIO van 25 november 2009 met bijlagen.
3. Nadere reactie van de directeur van het LBIO van 28 april 2010.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

Artikel 408, eerste boek, van het Burgerlijk Wetboek

1. Een uitkering tot voorziening in de kosten van verzorging en opvoeding of tot voorziening in de kosten van levensonderhoud en studie, waarvan het bedrag in een rechterlijke beslissing, daaronder begrepen de beslissing op grond van artikel 822, eerste lid, onder c, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, is vastgelegd, wordt ten behoeve van de minderjarige aan de ouder die het kind verzorgt en opvoedt of aan de voogd onderscheidenlijk aan de meerderjarige betaald.

2. Op verzoek van een gerechtigde als bedoeld in het eerste lid, van een onderhoudsplichtige dan wel op gezamenlijk verzoek van een gerechtigde en onderhoudsplichtige neemt het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen de invordering van de onderhoudsgelden op zich. De executoriale titel wordt daartoe door de onderhoudsgerechtigde in handen gesteld van dit Bureau. De overhandiging daarvan machtigt het Bureau tot het doen van de invordering, zo nodig door middel van executie.

3. Kosten van invordering door het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen worden verhaald op de onderhoudsplichtige, onverminderd de kosten van gerechtelijke vervolging en executie. Het verhaal van kosten vindt plaats door wijziging van het bedrag, bedoeld in het eerste lid, volgens bij algemene maatregel van bestuur te stellen regels.

4. Tot invordering op verzoek van een onderhoudsgerechtigde wordt slechts overgegaan, indien de gerechtigde ter gelegenheid van de indiening van het verzoek aannemelijk heeft gemaakt dat binnen ten hoogste zes maanden voorafgaande aan de indiening van het verzoek de onderhoudsplichtige ten aanzien van ten minste één periodieke betaling tekort is geschoten in zijn verplichtingen. In deze gevallen geschiedt de invordering van bedragen die verschuldigd zijn vanaf een tijdstip van ten hoogste zes maanden voorafgaande aan de indiening van het verzoek.

5. Alvorens tot invordering met verhaal van kosten over te gaan wordt de onderhoudsplichtige bij brief met bericht van ontvangst in kennis gesteld van het voornemen daartoe en de reden daarvoor, alsmede van het bedrag inclusief de kosten van invordering. Het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen wordt bevoegd tot invordering over te gaan op de veertiende dag na de verzending van de brief.

6. De invordering die op verzoek van de onderhoudsgerechtigde geschiedt, eindigt slechts, indien gedurende ten minste een half jaar regelmatig is betaald aan het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen en er geen bedragen meer verschuldigd zijn als bedoeld in het vierde lid, tweede volzin. De termijn van een half jaar wordt telkens verdubbeld, indien een voorgaande termijn van invordering ook op verzoek van de onderhoudsgerechtigde was aangevangen.

(...)